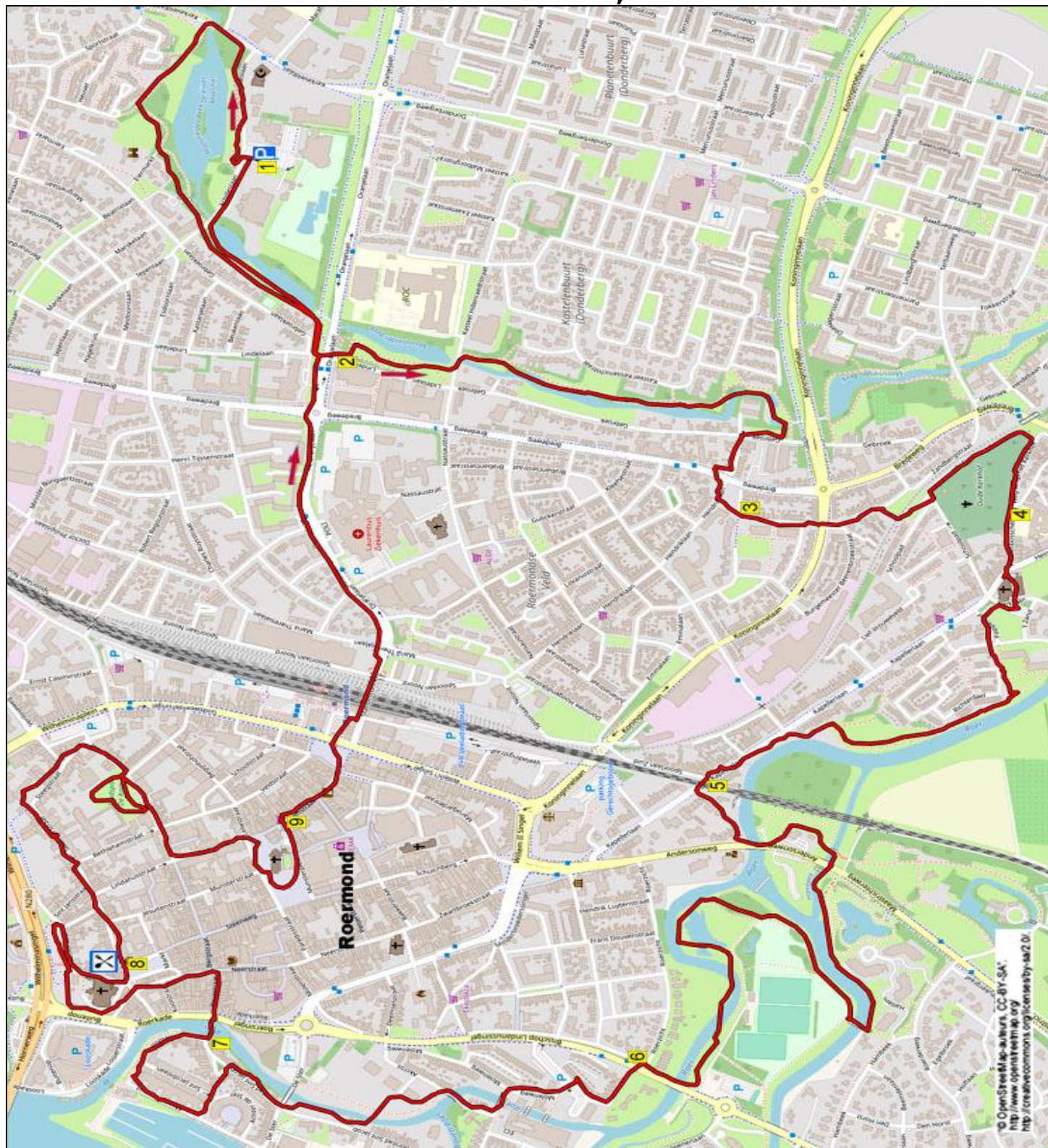

1185 ROERMOND 12,7 km

Roermond is een prachtige waterrijke stad. Tijdens deze gemakkelijke en afwisselende wandeling rond en door Roermond leert u deze stad pas echt kennen. De route start bij de vijver Maasniel waar u door het Mevlanapark wandelt en dan loopt u geruime tijd langs de Maasnielder Beek die uit mooie vijvers bestaat. U passeert het Oude Kerkhof en dan loopt u door de gang van Kapel 't Zand met honderden beschreven tegeltjes. U struint geruime tijd over leuke paadjes langs de Roer en de Hambeek en dan loopt u door leuke winkelstraatjes naar de Sint Christoffel kathedraal. Bij het gezellige Marktplein bereikt u Clevers IJssalon Roermond waar u een lekker ijs kunt eten. U maakt nog een ommetje langs het Stadspark de Kartuis en de prachtige Munsterkerk met leuk pleintje en dan loopt u langs het station en het ziekenhuis terug naar het startpunt. Onderweg passeert u talloze kerken en kapelletjes en ook mooie uitzichten op de Roer en de Maasnielder Beek.

GPS-afstand 12700 m, looptijd 3 uur en hoogteverschil 11 m.

Startadres: Parking zwembad De Roerdomp (naast de sporthal), Archilleslaan 4, Roermond.

Startadres: Clevers IJssalon Roermond, Markt 28, Roermond. Tel:0475-311063. Start dan vanaf punt 8.

Wandelgids Limburg
www.wandelgidslimburg.com

1185. ROERMOND 12,7 km

1. Met uw rug naar de parkeerplaats en de sporthal Jo Gerris aan uw linkerkant steekt u de doorgaande weg over en loopt u RD het Mevlanapark binnen en ga dan meteen R over de asfaltweg/voetpad met links de vijver Maasniel waar door de Maasnielder Beek stroomt. Voorbij de rechts gelegen Fatih Moskee gaat u aan het eind van het park L (pijl) over het trottoir langs de doorgaande weg. Aan de 3-sprong bij wandelknooppunt (wkp) 79 gaat u RD (75). Na 25 m gaat u L en u loopt weer het Mevlanapark in. Meteen daarna gaat u aan de 3-sprong L met links de vijver Maasniel. Negeer zijpaden rechts. Na 200 m gaat u aan het eind van het park aan de 3-sprong bij 3 betonnen paaltjes L over het pad dat een eindje verder naar rechts buigt met links de vijver.

(Rechts tussen de bomen door ziet u het kasteeltje De Thooren in Maasniel. Het rijksmonumentale kasteel is in de 14^e eeuw ontstaan uit een bijna 7 m hoge omgrachte woontoren, waaromheen geleidelijk een aantal bijgebouwen werden gegroepeerd).

Aan de volgende 3-sprong gaat u L met links de vijver later Maasnielder Beek. Negeer zijpaden. Steek de doorgaande weg over en loop bij wkp 34 RD (99) met links de Maasnielder Beek, die meer op een vijver lijkt. Aan het eind van het park gaat u R (pijl) over het trottoir. Aan de T-splitsing bij plaatsnaambord Maasniel (Neel) gaat u L (pijl).

2. Meteen daarna steekt u bij wkp 99 via oversteekplaats de voorrangsweg over loop bij trafikast RD (80) het park binnen. Aan de 3-sprong gaat u L (pijl). Even verder buigt het asfaltpad naar rechts. Negeer zijpaden rechts en blijf de asfaltweg- voetpad RD volgen met links de beek. Aan het eind gaat u L (pijl) de brug over en ga dan meteen R (pijl) over het voet- asfaltpad met rechts de Maasnielder Beek. Negeer zijpaden links en blijf geruime tijd het pad RD (pijl) volgen met rechts de beek. Na 750 m gaat u aan de T-splitsing bij wkp 80 R (79). Aan de 3-sprong bij de Aandacht Kapel Aan 't Gebroek (1880/zie

infobordje) gaat u L (Roermondsestraat) over de doodlopende klinkerweg. Aan het eind van deze klinkerweg met leuke huisjes gaat u R het tegelpad omhoog. Boven steekt u de doorgaande weg over en ga L. Meteen daarna gaat u bij het beeld van de vastelaovend vereniging de Veldjmuus (wijk Roermondse Veld) R (Hendriklaan) over de klinkerweg. Na 40 m gaat u aan de 3-sprong L.

3. Vlak daarna gaat u aan de 4-sprong RD (Prinses Beatrixstraat). Negeer zijwegen. Steek via oversteekplaats de doorgaande weg over en loop RD (pijl/Prinses Beatrixstraat). Meteen daarna gaat u aan de 3-sprong L (pijl/Zandbergstraat) over de doodlopende weg. Bij huisnr. 15 gaat u bij varkensruggen R het tegelpad omhoog met links een speelveldje.

U steekt het voormalige spoorwegtraject van de lizeren Rijn (voormalige goederenspoorlijn Antwerpen-Roergebied) **over en ga dan meteen L (pijl) over het asfaltpad met links de voormalige spoorlijn. Aan de 3-sprong voor begraafplaats met kapellen gaat u L met links de spoorlijn en rechts de kerkhofmuur. (Hier aan de 3-sprong bij hek ligt het Joodse gedeelte van de grote begraafplaats). Aan de T-splitsing voor huisnr. 4 gaat u R met rechts nog steeds de kerkhofmuur van d'n Aje Kirkhoaf (Officiële benaming "Begraafplaats nabij de Kapel in 't Zand"). Via het tweede hek loopt u R de oude bijzondere begraafplaats (1785) op.**

(Hier staan meteen rechts grafkruizen van verschillende religieuze ordes. De unieke begraafplaats (1785) heeft een katholiek, protestants en de twee joodse gedeelten. Een rondje lopen over het kerkhof is erg interessant)

Loop nu RD over het kerkhof met rechts fietsenrekken richting kapel/groot kruis. Aan de 4-sprong voor de grote grafsteen van de fam. van de Winkel-Höppener gaat u L richting kapel. Bij ingang van kapel loopt u RD langs de

rustplaats der hoogadelijke familie van Aefferden. Meteen daarna bij kerkhofmuur gaat u L met rechts de muur. U passeert het graf met de twee handjes.

(Een grafmonument bestaande uit twee delen aan weerszijden van de kerkhofmuur die het rooms katholieke en protestantse deel van de begraafplaats scheiden. Op het protestantse deel ligt de man van het echtpaar van Gorkum begraven, op het katholieke deel ligt zijn vrouw. Het ene grafmonument reikt over de muur de hand naar het andere grafmonument).

Loop nu verder langs de kerkhofmuur. Meteen voorbij hek passeert u links de bijzondere rustplaats/graf van de fam. Nizet. Meteen daarna passeert u links graven van de zusters van het Arme Kind Jezus. Via volgend hek bij fietsrekken verlaat u weer de oude monumentale begraafplaats en ga R over de asfaltweg met rechts de kerkhofmuur.

4. Aan de 3-sprong bij het St. Theresia kapelletje (1955) waarbij vroeger de St. Theresiaput stond gaat u RD met links de prachtige gerestaureerde St. Alfonsusschool (1915). *(Nu (2019) Synergieschool)*. Aan de T-splitsing gaat u R (Kapellerlaan). Meteen daarna bij trafohuisje en tegenover de huisnr. 251 A/B gaat u L en via de ingang van de kapel loopt u door de processiegang van de kapel Op 't Zand.

(In de lange smalle processiegang zijn circa 7000 votief tegels te zien en een tegeltableau met een voorstelling van Onze Lieve Vrouw en de vondst van het miraculeuze beeldje. De Onze Lieve Vrouw kapel in 't Zand dankt haar ontstaan aan de verering van het Maria beeldje dat volgens de legende in het jaar 1435 werd gevonden. Al spoedig werd ter plekke een kapelletje gebouwd, dat herhaalde malen werd uitgebreid of vernieuwd. Zo is er in 1613 een nieuwe kapel gebouwd. De huidige kapel dateert van 1895. Het is een van de drukst bezochte bedevaartkapellen in Nederland. Kaarsje aansteken kan geen kwaad).

Via de andere in-uitgang verlaat u de processiegang en ga dan R (Redemptoristenplein) langs de ingang van de Redemptoristenkerk (1864-1866) en ga dan meteen L over de parkeerplaats. Aan het eind van de parkeerplaats gaat u L (Pappelhof) met rechts het activiteitscentrum Pappelhof. Aan de ongelijke 4-sprong, waar de asfaltweg naar links buigt (Muggenbroekerlaan), loopt u RD het asfaltpad omlaag met links de flat. Loop in het parkje RD langs het jeu de boules veldje en zitbanken. Aan de T-splitsing gaat u L (pijl). Na 10 m gaat u aan de 3-sprong bij zitbank en houtsculptuur van reiger R (pijl). Negeer zijpaden en volg het pad met links de brede Roer. Voorbij speelveld en trafokast nr. 109 gaat u aan de T-splitsing L door de ijzeren doorgang met rechts de achterkant van woningen. Boven aan de doorgaande weg, met rechts het Mergelkapelletje

(1874), gaat u L. *(Even verder passeert u links bij zitbank een oorlogsmonumentje (zie infobordje)).*

5. Steek voorbij de mooie herenhuizen en het rechts staande voormalig Gereformeerd kerkje (1921) de spoorlijn over en 10 m verder gaat u bij wkp 52 L (53) het tegelpad omlaag. Aan het eind steekt u L via brug de Roer over en ga dan meteen schuin L over het tegelpad met even verder rechts een tankstation. *(U loopt dus achterom langs het tankstation)*. Voorbij het tankstation steekt u via bruggetje de Groene Overlaat over. *(De Groene Overlaat is een verbinding met vistrap tussen de Roer en de Hambeek, die een afsplitsing van de Roer in Roermond is)*. Let op! Vlak vóór trap gaat u R onder het viaduct door en volg nu geruime tijd het graspad langs de Groene Overlaat/Hambeek. *(Even verder ziet u voor u de 157 m hoge radio en tv-toren en buigt de Groene Overlaat naar rechts richting Balgstuw, waar ze in de Hambeek stroomt)*. Na bijna 500 m steekt u boven R via groene brug de Hambeek over. Aan de overzijde gaat u R (pijl) over de dijk/grindpad met rechts beneden de Hambeek. Negeer zijpaden. *(Even verder ziet u links het complex van hockeyvereniging Concordia. Nog even verder ziet u rechts de stuw (afscheiding Roer-Hambeek))*. "Voorbij" de Balgstuw gaat u bij bordje WL 76B.035 aan de Y-splitsing R (pijl) over het bospad. Volg het mooie pad dat na 100 m naar links buigt met rechts de Roer. Vlak na bruggetje gaat u aan de T-splitsing R (pijl) met rechts beneden de Roer. Negeer meteen pad links omlaag. Bij de ingang van het sportcomplex van de hockeyvereniging Concordia gaat u RD over de asfaltweg langs de rij platanen. Negeer zijpaden links. Aan het eind steekt u R via brug weer de Roer over.

6. Aan het eind van het gele hek gaat u L (Bisschop van Cuyckstraat). De weg buigt naar rechts. Tegenover huisnr. 20 gaat u L. Meteen daarna aan de kruising gaat u RD (Molenweg) over de asfaltweg, die naar rechts buigt.

(Waar de asfaltweg naar rechts buigt, kunt u RD lopen naar het ECI gebouw/Cultuurfabriek met links de parkeerplaats. De ECI-waterkrachtcentrale was een in 1920 gebouwde elektriciteitscentrale voor de Elektro Chemische Industrie (ECI). Voor die tijd stonden hier aan de Roer twee watermolens. De centrale was uitgerust met een Francisturbine. Toen het bedrijf in 1974 door Akzo Nobel werd gesloten, betekende dit ook het einde van de centrale. Nu heeft het de functie van Cultuurfabriek. Leuk om binnen even te gaan kijken).

Aan de 3-sprong voor huisnr. 55 gaat u L en u steekt bij de voormalige waterkrachtcentrale via brug de Roer over. *(Rechts ziet u hier in de Roer een vistrap. Zie infobord)*.

Aan de T-splitsing gaat u R (Steeleiland) over de doodlopende weg. Voorbij brug/stuw over de Roer gaat u meteen L over het trottoir omhoog met links beneden de Roer. *(Hier stroomt de*

Boven Roer, korte aftakking van de Roer, in de Roer). Negeer zijpaden rechts. (Boven heeft u mooi zicht op de 85 m hoge kerktoeren van de prachtige St Christoffelkathedraal). Na 150 m gaat u L omlaag en u steekt weer via brug de Roer over.

Beneden aan de T-splitsing gaat u R. (*U loopt hier het stadsdeel Voorstad St. Jacob binnen*). **Tegenover huisnr. 80 gaat u R over het pad en ga meteen daarna aan de Y-splitsing R omlaag vlak langs de beek.** (*Als het water hoog staat, kunt u hier ook RD lopen*). **Aan de 3-sprong gaat u R. Vlak daarna gaat u boven aan de T-splitsing R.** (*Hier staat links het beeld van St. Jacobus en de voormalige St. Jacobuskapel in de volksmond bekend als het "Witte Kerkje" (1940)*). **Aan de kruising gaat u RD (Voorstad St. Jacob).** (*Even verder bij pleintje passeert u rechts de huidige St. Jacobskapel (2013)*). **Meteen voorbij huisnr. 32 gaat u bij leuk pleintje met oude waterpomp (St. Jacobsput 1865) L.**

(De Voorstad was voor de stad erg belangrijk. Alle verkeer van en naar het zuiden en westen ging door de Voorstad. Het stadsdeel bestond al in de 14^e eeuw en werd vooral bevolkt door vissers en arme mensen. Het was een levendig wijk. De vele herbergen boden onderdak aan reizigers als de stadspoorten al gesloten waren).

Ga nu meteen bij paaltjes L (Overbrugge). Houd nu rechts aan langs huisnr. 8. Aan de 3-sprong gaat u RD (St Jacobslaan). Vlak daarna gaat u aan de T-splitsing R (Maasboulevard) met links de jachthaven en daarachter de Maas. (*Voor u ziet u de Maasbrug en de Natalini kantoortoren*). **Waar de weg naar rechts buigt, loopt u RD het klinkerpad omlaag dat meteen naar rechts buigt met links de Roer, die hier voorbij stuw in de Maas stroomt. Negeer zijpaden en blijf het klinkerpad langs de 165 km lange Roer, die in de Belgische Hoge Venen ontspringt en via de Duitse Eifel naar Roermond stroomt, volgen.**

7. Na trap gaat u boven L en meteen daarna aan de T-splitsing steekt u L via de oude Stenen Brug ook wel Maria Theresiabrug genoemd de Roer weer over. (*In 1348 wordt de brug voor het eerst genoemd*). **Steek aan het einde van de brug bij verkeerslichten de doorgaande weg over en loop RD (Brugstaat).** (*U loopt nu de oude binnenstad binnen*).

(Rechts tegenover huisnr. 18 passeert u een putbeeld Maria met kind horende bij de Roerput. Tegenover huisnr. 4 passeert u rechts een koopmanshuis uit circa 1500, één van de oudste huizen van Roermond. Al wandelend door het oude gedeelte van Roermond ziet u veel muurnisjes met putbeelden, die tegen de huizen zijn aangebracht. Het oudste putbeeldje dateert uit 1360. Dit zijn veelal aanduidingen dat hier vroeger een waterpomp of een waterput heeft gestaan. Op sommige plekken staan inmiddels niet meer de oorspronkelijke putbeelden).

Aan de ongelijke 4-sprong bij de kunstwerken "heks Hiacinthe" en de "Ruivers" gaat u L door de voetgangerszone. Aan de 3-sprong gaat u RD (Luifelstraat). (*U passeert meteen rechts weer putbeeld horende bij de St. Rochusput*). **Negeer zijstraatje links en rechts omhoog. Aan de 4-sprong bij het prachtige huis (nr. 1) uit 1784 gaat u RD (Kraampoort) de kasseienweg omlaag. Bij huisnr. 8 gaat u rechts over het klinkerpad/stoep lopen en meteen daarna gaat u R de brede stenen trap onder het gebouw door omhoog. Loop dan RD (Grotekerkstraat) de klinkerweg omhoog. Meteen daarna gaat u tegenover de (gesloten) ingang van de St Christoffelkathedraal L de trappen omlaag. Beneden gaat u R langs de doorgaande weg en u passeert meteen de Rattentoren met een stukje van de oude stadsmuur.**

(De Rattentoren is een restant van vestingwerken uit 1300. Vanaf ca. 1500 waren de 20 muurtorens en 10 poorten van de stad niet langer bestand tegen de kanonnen die toen gebruikt werden. De rol van Roermond als vestigingsstad eindigde in 1781. In de periode 1819 tot 1843 werden muren en torens afgebroken, alleen de Rattentoren bleef staan. De spits werd verwoest bij de stadsbrand van 1554. De Rattentoren werd in 1976 gerestaureerd en kreeg toen een nieuwe spits).

Meteen voorbij de Rattentoren gaat u R (Wilhelminasingel) over het klinkerpad langs de stadsmuur. Neem de linker trap omlaag en loop dan RD onder het liftgebouw door met rechts achter glas restanten van de middeleeuwse stadsmuur (zie infobordje). Loop nu bij kunstwerk het brede klinkerpad omhoog. Boven gaat u door de nauwe doorgang en ga dan R (Pastoorswal) omhoog. Negeer meteen zijweg links. Voorbij de liftpassage gaat u L (Grotekerkstraat). **Na 100 m passeert u rechts de ingang van de prachtige kathedraal waarin ook een winkeltje is met devotie artikelen.**

(De prachtige St. Christoffelkathedraal (1410-1450) met haar schitterend interieur o.a. het renaissance sacramentsaltaar (1593) en de prachtige glas -inlood ramen moet u zeker even bezoeken. Van maandag t/m vrijdag open van 14.00-17.00 uur. In het weekend open vanaf 13.00 -17.00 uur).

Meteen daarna gaat u aan de kruising L over de klinkerweg met rechts de Markt.

(Hier aan de Markt staat het oude Stadhuis (1700) waarvan de kelders uit de 13^e eeuw stammen. Het mooie torentje op het dak wordt omkranst door een aantal levensgrote beeltenissen van figuren welk onlosmakelijk verbonden zijn met de geschiedenis van Roermond. Om het hele uur draaien en bewegen de beelden geheel rond op muziek van het carillon).

Meteen voorbij huisnr. 27, einde Markt, komt u links bij Clevers IJssalon, de sponsor van deze wandeling, waar u binnen of op het terras iets kunt eten of drinken. Er is een heel grote keuze uit heel veel soorten ijs. De ijssalons van Clevers zijn niet voor niets een begrip in de regio.

8. Loop dan RD door de Swalmerstraat met de vele statige panden. Negeer zijwegen.

(U passeert links (37a/b) het putbeeld horende bij de St. Jansput. Bij huisnr. 59 D-E-F passeert u het putbeeld horende bij de St. Brunoput. Bij huisnr 100 kunt u R naar de grote Caroluskapel/kerk (1556) lopen die deel uitmaakt van een groot, voormalig kloostercomplex waarin vroeger het Groot Seminarie van Roermond was ondergebracht en waar nu een aantal diensten van het bisdom zetelen. Bij nr. 104 passeert u rechts de oude muziekschool (1851/zie infobordje)).

Na 400 m gaat u aan de T-splitsing, waar de Swalmerstraat naar rechts buigt en dan Steegstraat heet, R met links het prachtige gebouw van het voormalige Ursulinenklooster (1685) waar nu het ondernemersplein Limburg is in gehuisvest. *(In deze straat passeert u voor de 3-sprong bij de huisnummers 11 en 11b het putbeeld horende bij Nepomucemus put, die nu op het Munsterplein staat).*

Aan de 3-sprong RD. Aan de kruising gaat u R (Voogdijstraat). Aan de 3-sprong, met links de Godsweerderstraat en boven op de hoek van de gevel een groot St Ursulabeeld, gaat u bij infobordje R het Stadspark de Kartuis binnen. (U komt hier weer terug). Loop nu RD door het park met links het kunstwerk "De herten" en rechts het kunstwerk "meisje met de gouden handen".

Bij zitbank en beeld/gezicht van Jo Hanssen buigt het pad naar links. Voor de hoge muur gaat u weer L en volg nu het klinkerpad met rechts de hoge muur. Bij afbeelding in muur van Dionysius de Karthuizer (1402-1471) gaat u L door de berceau. Bij kapel gaat u L met rechts de muur en links het kunstwerk "Het Gesprek". Volg nu RD het klinkerpad langs de muur en via hek verlaat u de voormalige kloostertuin. Ga nu R langs de lange muur met meteen rechts het putbeeld horende bij de St. Franciscusput. *(Een eindje verder passeert u links de voormalige Ursulakapel (1905/zie infobordje) Aan de kruising gaat u RD*

(Heilige Geeststraat). Aan de volgende kruising gaat u L (Pollartstraat).

(U passeert meteen links het voormalige Bisschoppelijk Paleis (1665) dat van 1822 tot 1996 het onderkomen van de rechtbank was (zie infobord). Even verder passeert u links het voormalig Huis van Bewaring (zie infobord). Rechts bij trappen passeert u de Prinsenhof, het voormalig gouvernementshuis (zie infobord).

Aan de kruising gaat u RD door de voetgangerszone. Meteen daarna gaat u bij de hardstenen Johannes Nepomuccemus waterpomp (1751), die vroeger aan de Steegstraat stond, R met links een fontein (1948/zie infobordje). U passeert links de Onze Lieve Vrouw Munsterkerk. Meteen voorbij de kerk gaat u L met meteen links de kerkingang en rechts op het Munsterplein de door Pierre Cuypers ontworpen muziekkiosk (1888).

(De Onze Lieve Vrouw Munsterkerk is gebouwd begin 13e eeuw en is een van de mooiste overblijfselen van de Romaanse bouwkunst in Nederland. De restauratie (1864-1891) is verricht door bouwmeester Pierre Cuypers. In de kerk bevindt zich op een verhoogde tombe het vorstelijk graf van graaf Gerard van Gelre en zijn vrouw Margaretha van Brabant. Dit is het oudste dubbel grafmonument van Europa waarop een echtpaar is afgebeeld. In de mooie kerk is o.a. een Altaartabel uit circa 1500 te bewonderen. Van 1 april – 1 nov. is de kerk elke dag geopend van 14.00-17.00 uur. Van 1 nov. t/m 31 maart is de kerk elke zaterdag en op de 1e zondag van de maand geopend van 14.00 tot 17.00 uur).

Loop RD met links het kunstwerk "Pas de Deux" en even verder links het grote bronzen standbeeld van Pierre Cuypers.

(Dr. Pierre Cuypers (1827-1921), Roermond's beroemdste zoon, geldt als de grootmeester van de neogotiek en was rond 1900 Rijksbouwmeester. Wereldberoemd van hem als bouwmeester zijn o.a. het Amsterdamse Centraal Station, het Rijksmuseum en Kasteel de Haar. Hij heeft vele gebouwen, waaronder meer dan honderd kerken, in Nederland en in het buitenland gebouwd en verbouwd).

Aan de T-splitsing gaat u L. Meteen daarna gaat u aan de 3-sprong RD onder de boog/gebouw door.

9. Bij links gelegen pastorie loopt u RD (Abdijhof) onder de volgende boog (1928)/gebouw door. Aan de T-splitsing gaat u R (Hamstraat) door de winkelstraat. Negeer zijwegen. Aan het eind loopt u RD (schuin links) over het Stationsplein richting treinstation. Bij de verkeerslichten steekt u de doorgaande weg (Willem II Singel) over en loop dan RD naar het treinstation met rechts een prachtig gebouw. Voor het treinstation gaat u R de trappen omlaag en ga dan L door de Stationstunnel. Na de tunnel gaat u aan de

krusing met verkeerslichten RD (Oranjelaan) omhoog met rechts het hoge gebouw van SVB. Negeer zijwegen en volg geruime tijd de weg RD met boven rechts het Laurentius ziekenhuis. Na 600 m gaat u aan de rotonde met het "waterkunstwerk" RD (Oranjelaan). Na 100 m gaat u aan de 4-sprong bij wkp 99 L (34). Na 10 m voor

plaatsnaambord Maasniel (Neel) gaat u R (pijl) over het trottoir. Na 100 m gaat u L (pijl) het pad omlaag met rechts de vijver/Maasnielder Beek. Aan de asfaltweg bij wkp 34 gaat u R (79). Voorbij de sporthal Jo Gerris komt u weer bij de parkeerplaats.

Samenstelling route: Peter en Jolanda Munnichs. Auteur: Jos Wlazlo

Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, vervoelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.